

SZÁVAI GÉZA

GÉZA ÉS A SZŐKÉK

Gyermekrajz, élet, logika

*avagy**miként neveli az ötéves Petra a nagypapáját*

VISSZAKOZÁS A HALÁLUGRÁSBÓL

A szőke nőkről mindenki tud egy viccet, a szőke nő ma vicceink – önironikus álmaink? – netovábbja... Viccelek én is, mondván unokáimnak, hogy minden szőke nő belém szerelmes, belém, „a Gézába!” (így szólítanak – a tizenegy éves Anna, a nyolc éves Rebeka és az öt éves Petra). Mivel sokszor viccelünk, állításom nem lepte meg, hanem szórakoztatta/szórakoztatja a gyerekeket. Talán kicsit sejtik is, amit én már „közelebbről” tudok: minden ötven és hatvan közötti férfinak van egy halálugrása. És ugrálnak is barátaim, nemzedéktársaim: sorra válnak és nőszülnek újra, ifjú (sorrendben második, harmadik) feleségeik szülik az unokáimnál kisebb gyerekeket... Én pedig – akinek így ötven és hatvan között szintén kinézhetne egy jóképű halálugrás – csóválom a fejem, talán irigykedve, talán azt a teóriát fogalmazva, hogy ha nekik is idejében megszülettek volna az unokáik, akkor most nem nőszülnének egyszerre az első házasságaikból született gyerekeikkel. De a teóriára nem fogékony az unoka (sem), praktikusán dicsekednem illik, hát dicsekszem, hadd derüljenek.

„Minden szőke nő a Gézát szereti!”

És hogy ezt az axiómát micsoda bájos iróniával, nagyra nyílt, őszintén „elismerő” szemmel nézve, mily sejtelmesen csúfondáros nagyra-értékeléssel képes mondani a tizenegy éves Anna... Már csak ezért is érdemes volt terjesztenem ez információt a szűken baráti-családi körű kommunikációban.

*...sorra
válnak
és nőszülnek
újra...*

Szóval, ugorhatnék én is, minden szóke erre vár... A viccelődésünk megérintette az ötéves Petrát, aki tudja ugyan, hogy „Géza mindig viccel, és Anna is viccelős”... És ő is szeret viccelni, de mielőtt viccként értelmezne bármit is, átgondolja alaposan... Az ötévesek még annyira az élet elején szemlélődnek, hogy azt a tőlük elvárt, és amúgy illendő alapossággal cselekszik.

Szóval, sétáltak a nagynyóval az utcán, nagy egyetértésben, és Petra bizalmasan megkérdezte (ha már így négyszemközt voltak):

– Nagynyó, te tudod, hogy a Gézába minden szóke szerelmes?

Nagynyó (így szólítják az unokáink a feleségemet) felkacagott:

– Ajjaj, hát hogyan tudnám... Én ne tudnám?!

Petra nem vette egyenesbe a témát, hanem kis kerülővel jelezte „a gondot”, amely őt bizony gondolkodóba ejtette:

– De te szürke vagy!

– Nem szürke, hanem ősz. Megőszült a hajam.

A pici ötéves megkegyelmezett a „nem szóke” nagynyónak, és nem feszegette a kérdést, nehogy sértsen vele.

*...az ötévesek
komoly logikai
erőfeszítésével...*

Nagynyó méltányolta a Pici Petta tapintatát, és kacagva beszámolt nekem a történetéről, hogy ötéves unokánk milyen dolgokon töpreng.

Éreztem és beláttam, itt most lépnem kell (ha már az ötvenévesek ugrását kihagyom). Mert bizony Pettát nagyon gondolkodóba ejtettem. Ha velem van négyszemközt (amikor nem feltétlenül viccelődünk), „direktben” is forszírozza a dolgot. Néhány nappal a nagynyónál való tapogatózása után én vigyáztam rá, mert nem ment óvodába. Egész nap ketten voltunk, nekidurálta hát magát, és előhozta a szóke nőket. Komoly logikai előmunkálatok után kijelentette:

– Az nem biztos, hogy minden szóke nő szerelmes beléd.

– De biztos – mondtam, mert legyen az ember amúgy következetes.

– Nem biztos – erősködött Petta.

Naná, hogy végiggondolta! Javaslata is volt:

– Tudod mit, megkérdezek egy szóké, és ha azt mondja, hogy nem szerelmes beléd, akkor nem igaz, hogy minden szóke nő szerelmes beléd.

...Ezzel a szóke-vélemény kutatással Petta nyilván a Rebeka eredményét akarja korrigálni. Ugyanis a házi orvosunk rendelőjének várótermé-

ben, ahova magammal vittem, Rebeka észrevett egy (harmincöt év körüli) szóke hölgyet. „Ő is szerelemes beléd?!”, kérdezte felvillanyozva, és már indult is:

– Szia – mondta a hölgynek – , ő Géza, a nagypapám, és azt mondja, hogy minden szóke szerelmes belé. Te is szerelmes vagy belé?

Az ismeretlen szóke hölgy rám nézett, mosolygott, és azt mondta:

– Igen, én is szeretem a nagypapát.

Így aztán a szóke hölgy nem is inkább jó ízlésének, hanem a tapintatának hála (gondolom, maga is gyereket nevelő, edzett anyuka), a becsülete mentve. Rebeka pedig teljesen elcsodálkozott.

Paff maradt. De hamar magához tért, nagy szeretettel viseltetett a szóke hölgy iránt, hálás volt neki, amiért nem hazudtolta meg, és amiért szereti a Gézát...

Am a Pici Petta az ötévesek komoly logikai erőfeszítéseivel rájött arra, hogy talán, ha ő is megkérdezne egy szóke nőt, az nem szükség-szerűen mondaná, hogy szerelmes a Gézába. Ez logikus elképzelés, örültem is neki, de ha logikus, akkor legyen megingathatatlan. Szóval könnyörtelenül nekiláttam megingatni:

– De tudod, Petta, ha véletlenül azt mondaná neked a szóke nő, hogy nem szereti a Gézát, azzal nem biztos, hogy igazat mond. Esetleg szégyelli megmondani, hogy szerelmes belém, tehát hazudik. De azért igazából belém szerelmes. Na, ehhez mit szólsz?

– Mondjuk, hogy nem hazudik... – javasolta Petta, de nem fogadtam el a javaslatát, mert a logika útjáról letértünk volna a logikátlan engedmények mezejére. Oda pedig nem viszek egy ötéves, komoly gondolkodásra képes kislányt, szívem túlsordulásáig szeretett unokámat.

– Nem mondhatjuk – érveltem –, mert az emberek szoktak hazudni. Szóval, teljesen mindegy, mit mond a szóke nő, tuti, hogy mindegyik szerelmes belém...

A logikai okfejtésemmel nem voltam maradéktalanul elégedett, Petta sem, mindenesetre a levezetés nagyon elgondolkoztatta, és ez elgondolkozó, fogékony hangulatát kihasználva előadtam neki azt a nagy igazságot, amire vágyott:

– De hiába szeret engem minden szóke – ez még nem jelenti azt, hogy én is szeretek minden szóke nőt!

És mutattam az ujjaimon:

*...rendeztük
a világ dolgait...*

„Firkálva” lerajzoltam Petrát

millió szóke, én beljük nem vagyok szerelmes!

Petta tudatában helyreállt az igazság és a méltányosság.

Petra katicabogarat festett...

– A papa és a mama még soha nem csókolóztak.

Eszter lányom és a férje e – számukra – hátrányos állítással rázták le a „rákérdezős” Pettát, elfelejtve, hogy a kislány a filmekben mindig „díjazza” a csókolózó jeleneteket. Naná, hogy nem „két szerelemes pár”, aki nem csóko-

– Van a világon öt, tíz, húsz, száz, egymillió szóke nő. Ők engem mind szeretnek, ez tuti. De én egybe sem vagyok szerelmes!

A kölcsönösségnek ez a hiánya Petta számára meglepő volt (ő reciprokknak fogta fel ez ideáig a szerelmeséget, tudását a „Két szerelmes pár...” kezdetű mondóka is támogatta!). De rádöbent az állításom logikus voltára:

– Én csak a Nagyanyóba vagyok szerelmes! Hiába szerelmes belém

És máris tovább kíváncsiskodott:

– Szoktatok csókolózni a Nagyanyóval?

– Igen, szoktunk.

– Sokszor?

– Nem. Már nem kell sokat csókolózunk, mert fiatalabb korunkban már bizonyítottuk, hogy szerelmesek vagyunk egymásba, most már nem szükséges mindegyre bizonygatnunk és mindegyre csókolózunk.

...és farkast festettünk, ketten Petrával

A veszélyes szőke nő...

lózik. Így aztán megnyugtattam, hogy a papák is csókolóznak, csak hát szemérmesek.

– De, ők is, biztosan... Csak nem szeretik mondani. Tudod, hogy például a szőke nők is hazudhatják, hogy nem szerelemesek belém.

*

Pici Petta tudása magaslatáról, fölényesen mondta pár nap múlva Annának – mondta? ráivallt! –, aki éppen azzal viccelt, hogy a szőkék szeretik a Gézát:

– Nem tudod, hogy a Géza nem szerelmes a szőkékbe?! Hát nem érted? Csak ők szerelmesek a Gézába!

*

A Pici Pettával miután megnyugtatóan és érthetően, cáfolhatatlan logikával rendeztük (és nem a nagyanyó hátrányára!) a világ némely dolgait, már viccelhetünk is velük/róluk.

Szóval, bensőséges hangulatban rajzolgatunk, festegetünk – ismét kettesben, mert Petta betegség miatt nem ment óvodába. Kedveskedünk egymásnak, rajzol nekem katicabogarat, én egy ecsetmaszatolása köré filccel „farkast” hevenyészek, aztán nagyon gyors mozdulatokkal (ennek mindig örül, kacagva fogadja:) lerajzolom őt, mire ő sejtelmesen, titokzatoskodva, huncutkodva nagy műgonddal fest nekem valamit. Mikor elkészül,

sejtelmeskedve kér, találjam ki, mit festett. Azt láttam, hogy a mű „ember-szabású”, de ennél többet, mint hogy ember, képtelen voltam belelátni. Petta élvezettel faggat, végül győzelmesen kiböki: „Szőke nő”.

– Mi ez a kerek az ujjai körül? – kérdeztem.

– Kesztyű! – vágja rá gondolkodás nélkül.

Kevéssel később tudom meg, hogy miért visel a szőke nő kesztyűt, amikor Petta a nagyanyónak, és a testvéreinek is eldicsekszik festményével:

– Szőke nő, és bokszesztyűt visel, meg akarja verni a Gézát, mert nem szerelmes belé.

És Annával, aki Pettát szívesen ugratja, külön és ismételten közli, értse meg végre: „Tudod, a Géza nem szerelmes a szőke nőkbe, csak a Nagyanyóba.”

*

Petta rajzának nagy sikere van, Rebeka is papírt ragad, és szintén „vicceset” rajzol: „Vicces, csúnya Gézát, körülötte szőke nők...”

...A világ ismét – mindenkinek! – szilárd. A logika szilárdan támogatja a világot. A Géza viccei sem képesek megingatni. Úgyhogy ennyi bizonyosság mellett megint viccelhet a „megnevelt” Géza, és gyárthat „sava-nyú a szőlő?” teóriákat az ötven és hatvan közötti férfiak halálugrásairól. Az se semmi, no de a Pettáék rajzaihoz képest?!

Vicces, csúnya Géza, körülötte szőke nők.